

Vanhusneuvosto 05.06.2025

Omaishoitajan polulta tukea ikääntyneiden omaishoitajille -hankkeen merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula

Päätösehdotus

Vanhusneuvostoneuvosto päättää merkitä Omaishoitajan polulta tukea ikääntyneiden omaishoitajille TE-hankkeen tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Länsi-Uudenmaan omaishoidon tuen palkkiot yhtenäistettiin 1.1.2023, jonka jälkeen harmonisoitiin omaishoidon vapaiden järjestelyjä 2024. Vapaiden saatavuuteen jäi vielä alueellisia eroja. Omaishoitajien hyvinvoinnin tuen mallit eivät ole vielä yhtenäisiä ja viestintä näistä on puutteellista.

Länsi-Uudellamaalla on noin 1500 ikääntyneiden palvelujen omaishoidon tukea saavaa omaishoitajaa (1/2025). Kehittämistarpeet koskevat ensisijaisesti

- 1) lakisääteisten terveystarkastusten mallintamista ja käyttöönottoa,
- 2) omaishoitajille tarjottavien hyte-palveluiden määrittämistä ja ohjauskäytännöistä sopimista,
- 3) omaishoitajien valmennusten sisällön kehittämistä ja näistä tiedottamista sekä
- 4) omaishoitajille suunnattujen palvelujen kokonaisuuden kuvaamista (omaishoitajan polku), jotta heidän olisi nykyistä helpompi hahmottaa tuen muodot ja löytää tärkeä tieto. Kielteisen omaishoidon tuen päätöksen saaneita ei ole ohjattu systemaattisesti muiden tukimuotojen piiriin. On tunnistettu, että myös tätä kohderyhmää tulisi tukea päätöksen jälkeen nykyistä vahvemmin. Kehittämistarve koskee

- 5) toimintamallin rakentamista kielteisen omaishoidon tuen päätöksen saaneille jatko-ohjauksen ja riittävän tuen varmistamiseksi.

Perhehoidon tulisi olla merkittävä vaihtoehto omaishoidon vapaiden järjestämisessä. Länsi-Uusimaa on jäljessä muita hyvinvointialueita perhehoidon kehittämisessä. Vuonna 2022 alueella toteutui 276 ikääntyneiden perhehoidon hoitopäivää, kun Pirkanmaalla näitä oli 14 381 (Sotkanet). Perhehoidon saatavuus on ollut rajallista yhteistyöperhehoitajien vähäisestä määrästä johtuen. Alueella toimii nyt 33 osa-aikaista kiertävää perhehoitajaa ja yhteistyökumppaneiksi hyväksytyjä

perhekoteja on viisi (1/2025). Lisäksi on tunnistettu myös osaamisen haasteita soveltuvien asiakkaiden tunnistamisessa sekä ohjaamisessa palveluun.

Omaishoitajan polulta tukea ikääntyneiden omaishoitajille -projekti on saanut sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta ajalle 2/2025-12/2026. Hyvinvointialueen työntekijät kehittävät polkua yhdessä omaishoitajien, omaishoitoyhdistysten ja muiden järjestötoimijoiden sekä kuntien kanssa.

Projektissa rakennetaan verkkosivuille omaishoitajan polku, joka varmistaa tarvittavan tuen omaishoidon eri vaiheissa. Se auttaa omaishoitajaa hahmottamaan itselle ajankohtaiset tukimuodot sekä löytämään tärkeät tiedot. Omaishoitajan polulle kuvataan tukimuodot omaishoidon eri vaiheissa. Kehittämistyö kohdentuu erityisesti

- omaishoidon varhais- ja päättymisvaiheisiin
- omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastusprosessiin
- omais- ja perhehoitajien valmennuksiin
- asiakaspalautteen keräämiseen
- kielteisen päätöksen saaneiden ohjaamiseen sekä
- perhehoidon osuuden kasvattamiseen omaishoitajan vapaana.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria